

ВИКОРИСТАННЯ МЕДІА-АРТ-ТЕРАПІЇ У РОБОТІ З ДІТЬМИ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ

О. І. Ключанова,

психолог, спеціаліст з раннього розвитку,
член ВГО «Арт-терапевтична асоціація»

Анотація. Автор описує свій досвід роботи з дітьми другого класу загальноосвітньої середньої школи засобами мультимедійної анімації. Та створення дітьми чотирьох мультфільмів, об'єднаних загальною темою «Гармонія в природі».

Ключові слова: медіа-арт-терапія, молодший шкільний вік.

Аннотация. Автор описывает свой опыт работы с детьми второго класса общеобразовательной средней школы средствами мультимедийной анимации. И создание детьми четырёх мультфильмов, объединённых общей темой «Гармония в природе».

Ключевые слова: медиа-арт-терапия, младший школьный возраст.

Summary. The author describes his experience of working with children of the second grade secondary school with means of multimedia animation. But the creation of children of the four cartoons, united by the general theme "Harmony in Nature".

Key words: media art therapy, junior school age.

У наймолодшого покоління опанування навичок взаємодії з медіа відбувається майже на інстинктивному та інтуїтивному рівні. Тому, медіа-арт-терапія – найновітніший різновид арт-терапії, який передбачає в якості простору для творчості використання сучасних систем комунікації – є вдалим вибором у роботі з дітьми молодшої школи. Медіа-арт суттєво розширює можливості використання арт-терапії, допомагає знизити страх перед власною творчістю, поділитися продуктами з іншими та отримати підтримку[1].

Далі представлено роботу психолога з учнями другого класу загальноосвітньої середньої школи м. Києва в рамках учбового процесу. Метою роботи було сприяти творчому саморозкриттю учнів, розвивати навички самостійної та командної роботи, навчати планувати діяльність, визначати пріоритетні і другорядні задачі, показати цінність кожної ідеї

учнів. Результатом роботи було втілення спільного творчого проекту. Цикл занять складався з восьми тридцяти-хвилинних занять, об'єднаних темою «Гармонія в природі», в рамках якого діти за допомогою керівника зняли чотири мультфільми.

Початковий етап був присвячений уявленням дітей щодо поняття «гармонія», в межах якого були розглянуті приклади гармонії в музиці, мистецтві тощо.

На бажання дітей показати іншим їх розуміння гармонії у природі, була прийнята ідея зняти мультиплікаційний твір про пори року.

Для виготовлення мультфільмів знадобилися: мобільний телефон, штатив, ватман, кольоровий папір, пластилін, олівці, вата. Для зведення керівником фотографій у відеоряд використовувався мобільний додаток PiсPac.

Діти були поділені на чотири групи по п'ять людей, за кожною групою була закріплена їх пора року, що обиралася жеребкуванням. У п'ятірках діти створювали списки характеристик, визначальних для пори року, яка ними досліджувалася, після чого вони ділилися на клас своїми роздумами у вигляді **презентації «своєї» пори року**.

Наступним **етапом** роботи була **розробка елементів для арт-проекту**. Психолог допомагав організувати підготовчі роботи порадами щодо розподілу задач між членами підгруп, мотивував до слідування спільній ідеї. Коли всі елементи були готові, ми перейшли до етапу зйомки.

Для оптимізації роботи при зйомці, були розроблені правила «стоп» і «руш», де команда «стоп» означає, що всі прибирають руки із кадру, а «руш» – повідомляє про необхідність робити нові зміни.

Також з дітьми були обговорені особливості створення мультиплікації: необхідна кількість кадрів на хвилину, особливості пересування предметів – мікрорухи.

Зйомка мультфільму була організована так, щоб кожна дитина у підгрупі мала можливість керувати процесом: кожен член команди по черзі виступав у ролі оператора, а інші члени команди були розподіленні по кутках робочого поля – екрану. Всі міняли свою позицію, пересуваючись за годинниковою стрілкою, по команді психолога. Інші підгрупи у цей час тренувалися у відтворенні цього процесу самостійно. Бажаючи спостерігати за процесом зйомки об'єдналися у зовнішнє коло навколо знімальної групи.

Крім того, до теми мультфільму, психолог ставила дітям відповідну композицію А. Вівальді «Пори року» та пропонувала зобразити в кольорі свої враження від музики, застосовуючи елементи музичної терапії.

Дуже важливим у зйомці мультфільму є правильний розрахунок часу, оскільки технічно на якість відеоряду впливають будь-які зсуви камери чи елементів робочого поля. Тобто, якщо ми приступили до зйомки, її треба завершити. Для зйомки кожного мультфільму ми виділили по одному заняттю.

Коли всі мультфільми були відзняті та зведені психологом, ми присвятили останнє заняття перегляду та рефлексії. За відгуками дітей, вони були вражені результатом, багато хто виражався: «не вірю що ми таке зробили». Діти пишалися своєю роботою. Під час обговоренні результату, кожен згадував свої ідеї та оцінював ступінь задоволення їх реалізацією.

Спостерігалися позитивні зміни і у взаємодії дітей між собою: з'явилося більше взаємоповаги, готовності чути один одного. Збагачені досвідом ролі оператора, діти відмічали, що керувати важко і усвідомлено дякували своїм однокласникам за плідну співпрацю. Цінним новоутворенням у свідомості більшості учнів класу було те, як багато означають на перший погляд незначні деталі. Зокрема, робоча група «Зима» з посмішкою згадувала, з яким обуренням хлопчик виготовляв кульки з вати для снігу, сприймав це марною роботою та «зздри́в тим, хто гарно малює» і, лише

коли побачив мультфільм на екрані, зрозумів, що «Його сніг» є ключовим елементом проекту.

Цей досвід роботи демонструє важливість спільної медіаторчості, яка може застосовуватися як форма медіаосвіти в молодшому шкільному віці, та сприяти розвитку особистості, формувати творчі та комунікативні здібності, навчати різним формам самовираження та розвивати критичне мислення.

Використана література:

1. Енциклопедичний словник з арт-терапії / О.Л. Вознесенська, О.М. Скар, О.А. Бреусенко-Кузнецов, О.О. Деркач, Мова Л.В. та ін.; [за заг. наук. ред. О.Л. Вознесенської, О.М. Скар]. – К.: Золоті ворота, 2017. – 312 с.

О. І. Ключанова "Використання медіа-арт-терапії у роботі з дітьми молодшого шкільного віку"

А. И. Ключанова "Использование медиа-арт-терапии в работе с детьми младшего школьного возраста"

O.I. Klyushanova "Use of media art therapy in work with children of junior school age"